

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura NIK w Zielonej Górze

LZG-4101-03-03/2013

P/13/111

POWIATOWY URZĄD PRACY
w Międzyrzeczu
11. 07. 2013
L.dz. 1632 / 15w
podpis

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/111 – Aktywizacja zawodowa i łagodzenie skutków bezrobocia osób powyżej 50. roku życia
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontrolerzy	1. Anna Huziej, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84889 z dnia 7 maja 2013 r. 2. Andrzej Misa, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84888 z dnia 7 maja 2013 r.
Jednostka kontrolowana	Powiatowy Urząd Pracy w Międzyrzeczu, pl. Powstańców Wlkp. 1, 66-300 Międzyrzecz, REGON 211028216, dalej: <i>Urząd</i> lub <i>PUP</i> .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Hanna Bułach, Dyrektor Urzędu od 1 września 2000 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1-6]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W latach 2010-2012 Urząd prawidłowo realizował działania w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych powyżej pięćdziesiątego roku życia.

Uwzględniając uwarunkowania lokalnego rynku pracy (wysokie bezrobocie z tendencją wzrostową) przy jednoczesnym znaczącym ograniczaniu środków na aktywizację bezrobotnych¹ skuteczność stosowanych instrumentów była relatywnie wysoka. Świadczy o tym odsetek osób, które znalazły zatrudnienie. Najbardziej skutecznymi instrumentami aktywizacji były: przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz prace interwencyjne.

PUP aktywnie pozyskiwał środki finansowe na realizację powyższych działań, realizując siedem programów finansowanych ze środków Funduszu Pracy i projekt systemowy dofinansowany ze środków EFS.

Prawidłowo wykonywano również zadania w zakresie analizy lokalnego rynku pracy oraz współpracy z powiatową radą zatrudnienia. W Urzędzie zapewniono wymagany poziom zatrudnienia osób zajmujących się aktywizacją zawodową bezrobotnych.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły natomiast niedostatecznego przedstawiania bezrobotnym powyżej 50. roku życia (50+) propozycji zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, odbycia przygotowania zawodowego dorosłych lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych, nieopracowania lub nieterminowego opracowania indywidualnych planów działania, a także jednostkowych przypadków uchybień formalnych w postępowaniach dotyczących aktywizowania bezrobotnych.

¹ Środki w 2011 r. stanowiły zaledwie 38,3%, a w 2012 r. 63,0% środków otrzymanych w 2010 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja zadań w zakresie aktywizacji zawodowej i łagodzenia skutków bezrobocia osób powyżej 50. roku życia

Opis stanu
faktycznego

1.1. W powiecie międzyrzeckim w latach 2010-2012 liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie wynosiła odpowiednio: 4.713, 4.587 i 4.873. Bezrobotni powyżej 50. roku życia stanowili w 2010 r. – 22,5% bezrobotnych ogółem (1.062 osób), w 2011 r. – 23,7% (1.088 osób) oraz w 2012 r. – 24,7% (1.205 osób). Jak wynika z powyższego, w okresie objętym kontrolą odsetek osób w wieku 50+ miał tendencję rosnącą.

[Dowód: akta kontroli str. 7]

W poszczególnych latach 2010-2012 osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy² (dalej: *ustawa o promocji zatrudnienia*), stanowiły około 93% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie³.

[Dowód: akta kontroli str. 7]

W sprawie aktualnie obowiązującego katalogu bezrobotnych w szczególnej sytuacji Dyrektor Urzędu Hanna Bułach wyjaśniła m.in., że bezrobotni zarejestrowani w urzędach właściwych dla terenów o wysokiej stopie bezrobocia powinni mieć dostęp do wszystkich form aktywizacji zawodowej. Natomiast niektóre kategorie osób (np. powyżej 50. i poniżej 30. roku życia z niskim wykształceniem – zasadniczym zawodowym i niższym) powinny mieć możliwość uczestniczenia także w innych formach aktywizacji, nie przewidzianych w ustawie. Ponadto Dyrektor wskazała, że wyszukiwanie w systemie osób wymienionych w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia nie sprawia trudności, lecz jest czasochłonne.

[Dowód: akta kontroli str. 10-12]

1.2. Na realizację aktywnych programów przeciwdziałania bezrobociu w latach 2010-2012 Urząd dysponował następującymi środkami i źródłami finansowania:

- rok 2010 - 12.699,0 tys. zł, w tym 8.746,0 tys. zł z Funduszu Pracy (FP), 3.937,9 tys. zł ze środków UE (w tym EFS) i 15,0 tys. zł z PFRON. Na aktywizację osób w wieku 50+ wydatkowano 1.498,3 tys. zł, tj. 11,8% wydatków ogółem,
- rok 2011 - 4.862,4 tys. zł, w tym 3.287,6 tys. zł z FP, 226,9 tys. zł z UE i 23,3 tys. zł z PFRON. Na osoby w wieku 50+ wydatkowano 492,0 tys. zł (10,1%),
- rok 2012 - 7.997,6 tys. zł, w tym 6.342,8 tys. zł z FP, 1.577,8 tys. zł z UE i 77,0 tys. zł z PFRON. Na osoby w wieku 50+ wydatkowano 1.401,2 tys. zł (17,5%).

[Dowód: akta kontroli str. 13]

Środki otrzymane w 2011 r. stanowiły zatem 38,3%, a w 2012 r. 63,0% środków otrzymanych w 2010 r. Środki wydatkowane na aktywizację zawodową bezrobotnych 50+ stanowiły w poszczególnych latach odpowiednio: 11,8%, 10,1% i 17,5% i były każdorazowo niższe od wielkości udziału tych osób w liczbie bezrobotnych ogółem, tj. 22,5%; 23,7% i 24,7%.

Dyrektor Urzędu wyjaśniła, że nie objęcie działaniami aktywizacyjnymi wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia spowodowane było brakiem środków. W latach 2011 i 2012 nastąpiło drastyczne zmniejszenie środków otrzymanych przez Urząd na aktywizację zawodową wszystkich bezrobotnych w stosunku do roku 2010.

[Dowód: akta kontroli str. 190-191]

² Dz. U. z 2013 r., poz. 674 ze zm.

³ Wg danych wykazanych w rocznych sprawozdaniach MPiPS – 01 *Sprawozdanie o rynku pracy*.

Z wyjaśnień Dyrektora Urzędu w zakresie środków na realizację aktywnych programów przeciwdziałania bezrobociu jakimi dysponował PUP w latach 2010-2012 wynikało, że środki na aktywne formy walki z bezrobociem, szczególnie w 2011 r. były znikome w stosunku do potrzeb. Do problemów związanych z pozyskiwaniem środków na aktywizację osób bezrobotnych Dyrektor Urzędu zaliczyła:

- opóźnienia (około 3-miesięczne) w otrzymywaniu środków z Funduszu Pracy, związane z procedowaniem nad budżetem państwa,
- możliwość występowania o dodatkowe środki dopiero po ogłoszeniu konkursu przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (dalej jako *MPiPS*),
- otrzymywanie środków na aktywizację bezrobotnych po długotrwałych procedurach, w sytuacji gdzie sytuacja na rynku pracy uległa zmianie,
- środki otrzymywane w wysokości mniejszej niż wnioskowana.

[Dowód: akta kontroli str. 10-12]

1.3. Decyzje w sprawie wyboru form aktywizacji zawodowej bezrobotnych były poprzedzone zasięgnięciem opinii powiatowej rady zatrudnienia, zgodnie z art. 109 ust. 9 ustawy o promocji zatrudnienia.

W latach 2010-2012 *MPiPS* nie kierował do Urzędu wytycznych dotyczących wyboru poszczególnych form aktywizacji zawodowej bezrobotnych.

[Dowód: akta kontroli str. 17, 19-36]

Za każdy rok objęty kontrolą sporządzano w Urzędzie „Sprawozdanie z działalności PUP w Międzyrzeczu”, którego integralną część stanowiła „Informacja o stanie bezrobocia na terenie powiatu międzyrzeckiego”. Ponadto w Urzędzie sporządzano raporty zawodów deficytowych i nadwyżkowych za okresy półroczne lub roczne.

Za 2011 r. opracowano „Analizę lokalnego rynku pracy wraz z identyfikacją jego głównych problemów” dotyczącą osób 50+.

W Urzędzie opracowano także „Analizę stanu bezrobocia na terenie powiatu międzyrzeckiego w latach 2010-2011”, obejmującą opis struktury bezrobotnych ze względu na wiek, czas pozostawania bez pracy, poziom wykształcenia oraz płeć.

W Urzędzie analizowano efektywność zastosowania poszczególnych usług i instrumentów rynku pracy. Wyniki przedmiotowych analiz przedstawiano między innymi w rocznych informacjach o stanie bezrobocia oraz prognozach i planach szkoleń na dany rok.

Na każdy rok objęty kontrolą sporządzano opracowanie pn. „Prognozy i plany szkoleń”. Zapotrzebowanie na dane rodzaje szkoleń określano na podstawie wykazu zawodów deficytowych, potrzeb rynku pracy (pracodawców) oraz potrzeb szkoleniowych zgłaszanych przez osoby bezrobotne.

Zapotrzebowanie na zawody, specjalności i kwalifikacje diagnozowano na podstawie prowadzonego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

[Dowód: akta kontroli str. 9]

Z wyjaśnień Beaty Gołębiowskiej – kierownika Referatu Usług Rynku Pracy wynikało, że trwałość efektów aktywizacji jest badana w ciągu 3 lub 6 miesięcy po zakończeniu działań aktywizacyjnych, w zależności od źródeł ich finansowania. Trwałość efektów jest badana na podstawie umów zawieranych z pracodawcami i wpisów do ewidencji działalności gospodarczej oraz na podstawie danych pozyskiwanych z systemu „Syriusz”.

[Dowód: akta kontroli str. 154-158]

W okresie objętym kontrolą Urząd nie realizował zadań w ramach programu „Solidarność Pokoleń. Działania dla zwiększenia aktywności zawodowej osób w wieku 50+”.

[Dowód: akta kontroli str. 16]

1.4. W okresie objętym kontrolą aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu⁴ została objęta następująca liczba osób:

- rok 2010: ogółem 2.402, w tym 302 (12,6%) w wieku 50+,
- rok 2011: ogółem 1.246, w tym 187 (15,0%) w wieku 50+,
- rok 2012: ogółem 1.755, w tym 261 (14,9%) w wieku 50+.

Żadnymi formami aktywizacji nie objęto w ww. okresie odpowiednio: 760 (71,6% ogółu bezrobotnych 50+), 901 (82,8%) i 944 (78,3%) osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia zarejestrowanych w PUP.

[Dowód: akta kontroli str. 7, 14-15]

Wyjaśnienie przyczyn nie objęcia działaniami aktywizacyjnymi wszystkich osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia zamieszczono w punkcie 1.2. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Liczba osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia objętych poszczególnymi formami aktywizacji w latach 2010-2012 przedstawiała się następująco: prace interwencyjne – 12 osób, prace społecznie użyteczne – 117 osób, roboty publiczne – 248 osób, staże – 134 osoby; szkolenia – 143 osoby, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 34 osoby, refundacja wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy – 7 osób, pozostałe formy⁵ – 55 osób.

[Dowód: akta kontroli str. 14-15]

W latach 2010-2012 PUP realizował projekt systemowy⁶ dofinansowany ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pn. „Lepsze jutro”. We wniosku o dofinansowanie projektu na rok 2011 i 2012 wskazano, że weźmie w nim udział, odpowiednio, co najmniej 7 i 16 osób powyżej 50. roku życia. W latach 2011-2012 do udziału w projekcie skierowano, odpowiednio, 18 i 22 osoby z tej kategorii wiekowej.

[Dowód: akta kontroli str. 129-144]

Stosownie do przepisu art. 50 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia, bezrobotnym 50+ powiatowy urząd pracy w okresie do 6 miesięcy od dnia rejestracji powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, odbycia przygotowania zawodowego dorosłych lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

W toku kontroli badaniem objęto 60 bezrobotnych 50+ zarejestrowanych w PUP w latach 2010 – 2012 (po 20 z każdego roku). W 16 z 60 zbadanych przypadków Urząd wywiązał się z obowiązku nałożonego ww. przepisem.

Spośród 60 osób objętych badaniem na dzień 27 maja 2013 r. w ewidencji PUP pozostawało 38 osób, z ewidencji PUP wykreślone zostały 22 osoby, w tym: 16 z powodu podjęcia pracy lub rozpoczęcia działalności gospodarczej⁷, 4 z powodu nie stawienia się w wyznaczonym terminie⁸, 1 na własną prośbę, a 1 z powodu nabycia prawa do emerytury.

[Dowód: akta kontroli str. 124-128]

⁴ W szczególności prace interwencyjne, prace społecznie użyteczne, roboty publiczne, staże, szkolenia, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz refundacja wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

⁵ Koszty przejazdu zakwaterowania i wyżywienia, stypendia i składki na ubezpieczenie społeczne za okres kontynuowania nauki, koszty opieki nad dzieckiem lub osobą zależną.

⁶ Umowa ramowa o dofinansowanie projektu numer UDA-POKL.06.01.03-08-003/08-00 zawarta w dniu 16.05.2008 r., okres realizacji projektu 01.01.2008 r. do 31.12.2013 r.

⁷ W tym 5 osób w stosunku do których Urząd podjął działania, o których mowa w art. 50 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia w terminie określonym w wyżej powołanym przepisie.

⁸ W tym 1 osoba w stosunku do których Urząd podjął działania, o których mowa w art. 50 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia w terminie określonym w wyżej powołanym przepisie.

1.5. W latach 2010-2012 PUP przyjął do realizacji ogółem 5.573 ofert pracy, w tym 4.506 krajowych⁹. Spośród 4.506 przyjętych do realizacji krajowych ofert pracy zrealizowano 3.282 (tj. 72,8%). Na dzień 30 czerwca 2010, 2011 i 2012 roku do realizacji pozostawały, odpowiednio, 26, 44 i 32 krajowe oferty pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 145]

W toku kontroli badaniem objęto po 15 ofert nie zrealizowanych na dzień 30 czerwca 2010, 2011 i 2012 roku. W wyniku badania ustalono m.in., że:

- objęte badaniem oferty dotyczyły 82 wolnych stanowisk pracy, przy czym oferty dotyczące 10 wolnych stanowisk pracy zostały wycofane przez pracodawców przed upływem terminu aktualności oferty,
- oferty pracy były składane przez pracodawców osobiście, pisemnie, telefonicznie, mailowo,
- w przypadku 6 ofert pracy dotyczących 19 wolnych stanowisk pracy pracodawcy zastrzegli sobie kontakt telefoniczny, mailowy lub listowny z zainteresowanymi osobami bez pośrednictwa Urzędu,
- na zgłoszone przez pracodawców 82 wolne stanowiska pracy Urząd skierował 20 bezrobotnych z których 3 (tj. 15%) zostało zatrudnionych, w pozostałych przypadkach m.in. pracodawcy odmawiali przyjęcia skierowanej osoby, kierowane osoby nie spełniały wymagań pracodawców, a w 1 przypadku skierowana osoba podjęła pracę u innego pracodawcy. Urząd nie posiadał informacji w zakresie samodzielnej realizacji ofert przez pracodawców,
- oferty pracy były udostępniane m.in. na tablicy ogłoszeń w Urzędzie, stronie internetowej Urzędu oraz PSZ¹⁰, a także wyświetlane są na monitorze znajdującym się w siedzibie Urzędu,

[Dowód: akta kontroli str. 146-153]

- wykorzystanie ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców nie było elementem oceny pracowników zajmujących się pośrednictwem pracy, ponieważ jak wyjaśniła Beata Gołębiowska *realizacja ofert pracy zależy nie tylko od działań podejmowanych przez pośrednika. Wykorzystanie ofert pracy często zależy od oczekiwań pracodawców i kwalifikacji osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP, na co pośrednicy nie mają wpływu.*

[Dowód: akta kontroli str. 152-153]

- 6 ofert pracy zostało przekazanych konkretnemu pośrednikowi pracy do realizacji, a w pozostałych przypadkach nie wskazano pośrednika realizującego ofertę.

Kierownik Referatu Usług Rynku Pracy wyjaśniła, że realizacją ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców, które nie zostały przekazane do realizacji konkretnemu pośrednikowi pracy, zajmują się wszyscy pośrednicy tzn. każdy pośrednik przedstawia taką ofertę bezrobotnym spełniającym wymagania pracodawcy i wydaje skierowanie do pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 146-153]

1.6 Stan zatrudnienia w latach 2010-2012 na stanowiskach związanych z aktywizacją zawodową bezrobotnych (tj. pośrednik pracy, doradca zawodowy, specjalista ds. rozwoju zawodowego) był zgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

[Dowód: akta kontroli str. 8]

⁹ 2010 – 1.836; 2011 – 1.213; 2012 – 1.457 (styczeń – 47, luty – 108, marzec – 139; kwiecień – 156; maj – 100; czerwiec – 219; lipiec – 142; sierpień – 146; wrzesień – 125; październik – 113; listopad – 103; grudzień – 59).

¹⁰ Publiczne Służby Zatrudnienia.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W odniesieniu do 26 osób (43,3% ogółu badanych) nie podjęto żadnych działań wymaganych przepisem art. 50 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia, a w stosunku do 18 osób (30%) działania takie podjęto z przekroczeniem terminu wynikającego z ww. przepisu¹¹.

[Dowód: akta kontroli str. 124-128]

Z wyjaśnień Beaty Gołębiewskiej kierownika Referatu Usług Rynku Pracy wynikało, że przyczyną takiego stanu rzeczy była m.in.:

- większa liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wymienionych w art. 50 ust. 1 niż liczba ofert pracy, które wpłynęły do Urzędu w tym okresie,
- niewystarczające środki finansowe otrzymywane przez Urząd na działania aktywizacyjne,
- niski poziom wykształcenia oraz brak chęci i motywacji osób z tej kategorii wiekowej do udziału w stażach i szkoleniach.

[Dowód: akta kontroli str. 117, 120-122, 154-158, 233-236]

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

2. Realizacja wybranych form aktywizacji zawodowej. Skuteczność stosowanych instrumentów rynku pracy.

Opis stanu
faktycznego

W latach 2010-2012 w Urzędzie obowiązywały wewnętrzne uregulowania w zakresie niżej wymienionych aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu:

- zwrotu kosztów dojazdu osobom bezrobotnym,
- refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego,
- przyznania środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- organizacji stażu dla osób bezrobotnych.

Zasady obejmowania bezrobotnych ww. formami aktywizacji były dostępne na stronie internetowej Urzędu oraz do wglądu w siedzibie Urzędu.

Rozpatrywanie i wstępna ocena wniosków o przyznanie osobom bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundacji wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz skierowanie na staż należało do kompetencji komisji oceny wniosków powołanej przez dyrektora Urzędu.

[Dowód: akta kontroli str. 37-69, 237-242]

W latach 2010-2012 PUP realizował projekt systemowy¹² dofinansowany ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pn. „Lepsze jutro”, w którym nie określono planowanych wskaźników efektywności zatrudnienia.

Ponadto w ww. okresie Urząd realizował 7 programów finansowanych ze środków Funduszu Pracy¹³. W 6 z 7 programów określono zakładane wskaźniki efektywności zatrudnieniowej. W przypadku 3 programów efektywność zatrudnieniowa była wyższa od planowanej, a w przypadku 3 programów, tj. Aktywni zawodowo 45/50, Aktywnie na rynku pracy 50+ oraz Aktywizacja zawodowa bezrobotnych zwalnianych z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi nie osiągnięto planowanych wskaźników efektywności zatrudnienia (efektywność zaplanowano na następującym

¹¹ W 16 przypadkach przekroczenie to wynosiło od 2 do 23 miesięcy, a w 2 przypadkach 18 i 15 dni.

¹² Umowa ramowa o dofinansowanie projektu numer UDA-POKL.06.01.03-08-003/08-00 zawarta w dniu 16 maja 2008 r., okres realizacji projektu 01.01.2008 r. do 31.12.2013 r.

¹³ Dwa z tych programów były skierowane do osób powyżej 50 roku życia, a w pozostałych 5 programach uczestniczyły zarówno osoby z tej kategorii wiekowej jak i inne osoby (łącznie liczba uczestników 309, w tym 53 osoby powyżej 50 roku życia (tj. 17,2%).

poziomie: 70%, 70,37% i 71%, a osiągnięto efektywność, odpowiednio 52%; 70,13% i 38,24%).

[Dowód: akta kontroli str. 159]

Beata Gołębiowska Kierownik Referatu Usług Rynku Pracy wyjaśniła, że: przyczyną nie osiągnięcia zakładanych wskaźników była trudna sytuacja na rynku pracy w powiecie. Ponadto osoby bezrobotne nie były zainteresowane uczestnictwem w programie pn. Aktywizacja zawodowa bezrobotnych zwalnianych (...), udział w nim wzięło 68 osób, co stanowiło 56,7% zaplanowanej liczby uczestników (tj. 120 osób).

[Dowód: akta kontroli str. 160]

2.1. Staże

W latach 2010-2012 w Urzędzie obowiązywał Regulamin w sprawie organizacji stażu dla osób bezrobotnych¹⁴. Zgodnie z zapisami ww. regulaminu, ta forma aktywizacji bezrobotnych adresowana była do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym do osób bezrobotnych 50+.

Wykazy pracodawców i osób, z którymi zawarto umowy o organizację stażu, podawane były do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie ich na tablicy ogłoszeń w Urzędzie oraz umieszczenie na stronie internetowej Urzędu.

[Dowód: akta kontroli str. 43-47]

W latach 2010-2012 staże odbywały 134 osoby bezrobotne 50+. Na realizację tej formy aktywizacji zawodowej wykorzystano środki w łącznej kwocie 618,2 tys. zł.

W toku kontroli badaniem objęto staże odbyte przez 30 bezrobotnych (22,4% ogółu stażystów) u 26 pracodawców, w tym 8 dofinansowanych ze środków PO KL¹⁵ i 22 z Funduszu Pracy. Na organizację staży dla ww. osób wydatkowano środki finansowe w łącznej kwocie 117,5 tys. zł, co stanowiło 19% wydatków ogółem poniesionych na realizację tej formy aktywizacji zawodowej.

[Dowód: akta kontroli str. 14-15, 161-169, 173-174]

W wyniku badania ustalono m.in., że:

- bezrobotni byli kwalifikowani na staż zgodnie z przyjętymi uregulowaniami wewnętrznymi i odbywali staże na podstawie umowy zawartej z pracodawcą według programu, a wnioski składane przez organizatorów staży spełniały wymogi formalne określone przez Urząd,
- w 29 z 30 przypadków osoby bezrobotne sporządziły sprawozdanie z przebiegu stażu, a pracodawca po zakończeniu realizacji programu stażu wydał opinię zawierającą informacje o zadaniach realizowanych przez bezrobotnego i umiejętnościach praktycznych pozyskanych w trakcie stażu,
- w 23 przypadkach wydana przez pracodawcę opinia zawierająca informację o zadaniach realizowanych przez bezrobotnego i umiejętnościach praktycznych pozyskanych w trakcie stażu była zgodna z programem stażu, natomiast w pozostałych przypadkach wystąpiły rozbieżności między wydaną opinią a programem stażu i zakresem zadań określonych w umowie¹⁶.

[Dowód: akta kontroli str. 161-169]

Monika Mulawka specjalista ds. rozwoju zawodowego¹⁷ wyjaśniła, że z uwagi na dużą liczbę wykonywanych zadań nie jest w stanie analizować zgodności opinii o przebiegu stażu z

¹⁴ Regulamin został wprowadzony zarządzeniem Nr 15/2009 dyrektora PUP w Międzyrzeczu z dnia 07.12.2009 r.

¹⁵ Wszystkie staże dofinansowane ze środków PO KL, które odbywały osoby powyżej 50 roku życia.

¹⁶ Przykładowo staż miał być odbywany na stanowisku monter instalacji i urządzeń sanitarnych, a program stażu zakładał np. zadania: obsługa klienta, przyjmowanie i rozkładanie towaru, wprowadzanie towarów do komputera.

¹⁷ Do zadań ww. osoby należało m.in. przeprowadzanie kontroli zrealizowanych umów, wydawanie zaświadczeń po odbytych stażach oraz innych dokumentów związanych z tą formą.

programem stażu ani też zgodność zakresu zadań wynikających z programu stażu ze stanowiskiem na jakim staż ma być odbywany. Zaświadczenia o odbyciu stażu są wystawiane w systemie SYRIUSZ, który przenosi automatycznie nazwę stanowiska na jakim staż był odbywany z umowy o pracę organizacji stażu zawartej z pracodawcą.

[Dowód: akta kontroli str. 178-179, 231-232]

➤ czas trwania stażu i kwoty przyznanego stypendium nie przekraczały ustawowych limitów,

[Dowód: akta kontroli str. 161-169]

➤ przy rozpatrywaniu wniosków o organizację stażu uwzględniana była propozycja zatrudnienia osoby bezrobotnej po zakończonym stażu. Krystyna Januszevska Zastępca Dyrektora Urzędu, przewodnicząca komisji oceny wniosków o przyjęcie osoby bezrobotnej na staż wyjaśniła, że *pracodawcy, którzy deklarują zatrudnienie po zakończonym stażu otrzymują staż na okres dłuższy niż pracodawcy, którzy takiej deklaracji nie składają.*

[Dowód: akta kontroli str. 180-181]

➤ spośród 26 organizatorów 8 (tj. 30,8%) było pracodawcami publicznymi¹⁸, przy czym staże w tych jednostkach nie były organizowane na stanowiskach urzędniczych,

➤ organizatorzy 22 z 30 staży, tj. 73,3%, zadeklarowali przewidywane zatrudnienie po zakończeniu stażu (w 2010 roku 7 organizatorów złożyło takie deklaracje we wnioskach o przyjęcie osoby bezrobotnej na staż, natomiast deklaracje te nie były ujmowane w zawieranych umowach, w latach 2011-2012 deklaracje 15 organizatorów zawarto w umowach w sprawie organizacji stażu w postaci zobowiązania organizatora),

➤ w 6 przypadkach pracodawcy nie wywiązali się z deklaracji (3 zawarte w umowie, 3 ujęte we wniosku o przyjęcie osoby bezrobotnej na staż) zatrudnienia stażysty. W jednym przypadku przyczyną niewywiązania się z deklaracji była odmowa podjęcia pracy przez stażystę z uwagi na jego wyjazd za granicę. W jednym przypadku organizator stażu poinformował, że zatrudnienie stażysty jest niemożliwe ze względu na zmianę struktury organizacyjnej i połączenie niektórych etatów.

➤ spośród 30 osób objętych badaniem zatrudnienie znalazło łącznie 20 osób (tj. 66,7%), w tym u organizatora stażu 19 osób (tj. 95%). Żadna z ww. osób nie podpisała umowy na czas nieokreślony, zaś z pozostałych:

- 8 (40%) zawarło umowę o pracę na czas określony do 3 miesięcy,
- 4 (20 %) zawarło umowę o pracę na okres od 3-6 miesięcy,
- 4 (20%) zawarło umowę o pracę na czas określony dłuższy niż 6 miesięcy,
- 4 (20%) osoby wykonywały pracę na podstawie umów cywilnoprawnych.

Spośród 20 bezrobotnych, którzy znaleźli zatrudnienie – 5 osób (25%) nie znalazło zatrudnienia w okresie pierwszych 3 miesięcy, lecz w kolejnych.

Spośród 20 zatrudnionych 10 (50%) ponownie zarejestrowało się w Urzędzie, natomiast 14 (70%) nie figurowało w ewidencji.

Spośród 30 badanych bezrobotnych 5 osób (16,7%) w dalszym ciągu korzystało ze środków na aktywne formy (2 osoby ponownie skierowano na staż, w tym jedną do pracodawcy, u którego wcześniej odbywała staż).

[Dowód: akta kontroli str. 161-169]

W latach 2010-2012 najwięcej staży dla osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia zorganizowały następujące podmioty: Agencja Usługowa DUET, Międzyrzeczki Ośrodek Sportu i Rekreacji, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Międzyrzeczu,

¹⁸ Dom Pomocy Społecznej, Samodzielny Publiczny Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Międzyrzeczu, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Muzeum Ziemi Międzyrzeczkiej, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzcielu.

Samodzielny Publiczny Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Międzyrzeczu, Dom Pomocy Społecznej Jasieniec. Na staż skierowano łącznie 26 osób, z których 4 objęto badaniem w ramach próby 30 osób. Z pozostałych 22 osób 8 (36,4%) znalazło zatrudnienie, w tym 7 (87,5%) u organizatora stażu:

- 2 osoby (25%) zawarły umowę o pracę na czas określony do 3 miesięcy,
- 3 osoby (37,5%) zawarły umowę na czas określony od 6 do 12 miesięcy,
- 2 osoby (25%) zawarły umowę na czas określony powyżej 12 miesięcy,
- 1 osoba (12,5 %) zawarła umowę cywilnoprawną.

Spośród 8 zatrudnionych osób 4 (50%) nie znalazły zatrudnienia w okresie 3 pierwszych miesięcy, lecz w kolejnych, natomiast 4 osoby (50%) ponownie zarejestrowały się jako bezrobotne.

Ze środków na aktywne formy korzystały w dalszym ciągu 4 z 22 osób (tj. 18,2%).

[Dowód: akta kontroli str. 161-169, 196-199]

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Urząd nie wyegzekwował od organizatora stażu postanowień umownych dotyczących deklaracji zatrudnienia stażysty przez okres co najmniej 3 miesięcy po zakończonym stażu.

Hanna Bułach Dyrektor PUP wyjaśniła, że zapis w umowie był tylko oświadczeniem pracodawcy o chęci zatrudnienia ponieważ nie przewidziano sankcji za nie wywiązanie się z tej deklaracji. W dniu 18 stycznia 2012 r. wysłano do pracodawcy wezwanie wywiązania się ze złożonej deklaracji zatrudnienia, na które pracodawca nie odpowiedział.

[Dowód: akta kontroli str. 161-169, 182, 185, 188]

2. W jednym przypadku osoba bezrobotna nie przedłożyła sprawozdania z przebiegu stażu, wbrew obowiązowi wynikającemu z § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych¹⁹. Osoba ta nie przedłożyła również opinii, o której mowa w art. 53 ust. 5 ustawy o promocji zatrudnienia, mimo zobowiązania się do tego w oświadczeniu złożonym w Urzędzie. Urząd nie podjął żadnych działań w tym zakresie.

[Dowód: akta kontroli str. 161-169]

Monika Mulawka wyjaśniła, że wynikało to z nadmiaru zadań wykonywanych przez nią, ponieważ staże w 2010 roku odbywało około 1.000 osób. Ponadto osoba ta zakończyła staż 12.09.2010 r., a z ewidencji PUP została wyrejestrowana 27.09.2010 r.

[Dowód: akta kontroli str. 178]

2.2. Szkolenia

W latach 2010-2012 PUP zorganizował 49 szkoleń (w tym 42 szkolenia sfinansowane ze środków FP, 5 szkoleń ze środków EFS i 2 szkolenia ze środków PFRON), w których udział wzięło 143 bezrobotnych 50+. Na organizację szkoleń wydatkowano łącznie 310 tys. zł²⁰.

[Dowód: akta kontroli str. 70-71]

Badaniem objęto 7 szkoleń grupowych zorganizowanych przez Urząd, w tym 2 dofinansowane ze środków EFS²¹, 1 szkolenie sfinansowane w ramach programu specjalnego Ministra Pracy i Polityki Społecznej²² oraz 4 szkolenia sfinansowane ze środków

¹⁹ Dz. U. z 2009 r., Nr 142, poz. 1160.

²⁰ Koszty szkoleń – 180 tys. zł; stypendia 108 tys. zł; koszty przejazdu – 20 tys. zł; koszty badań lekarskich – 2 tys. zł.

²¹ Szkolenie pn. Przedsiębiorczość oraz Obsługa komputera i przeglądarek internetowych.

²² Szkolenie pn. Szwaczka.

FP²³. Badaniem objęto 30 spośród 39 (76,9 %) bezrobotnych 50+ uczestniczących w tych szkoleniach.

[Dowód: akta kontroli str. 70-71, 76-79]

2.2.1. Organizatorzy szkoleń

a) Potrzeba przeprowadzenia 7 szkoleń objętych kontrolą wynikała ze wskazań osób uprawnionych, analizy wykazu zawodów deficytowych oraz ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców z lokalnego rynku pracy.

W latach 2010 i 2012 ww. szkolenia zostały zlecone na podstawie planów szkoleń. Dwa szkolenia przeprowadzone w 2011 r. (pn. *Przedsiębiorczość oraz Obsługa komputera i przeglądarek internetowych*) nie zostały ujęte w planie szkoleń na ten rok. Plany szkoleń na poszczególne lata 2010-2012 były upowszechniane poprzez zamieszczenie informacji w siedzibie Urzędu oraz na jego stronach internetowych. W kontrolowanym okresie dokonywano aktualizacji planów szkoleń. Aktualizacje wynikały przede wszystkim z otrzymania przez Urząd dodatkowych środków na aktywizację osób bezrobotnych oraz z zapotrzebowania na określone rodzaje szkoleń zgłaszanego przez osoby bezrobotne.

[Dowód: akta kontroli str. 76-79]

W Urzędzie nie ustalono kryteriów wyboru instytucji szkoleniowych, wbrew § 74 ust. 2 ww. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010 r. w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy²⁴. Ponadto w 5 przypadkach Urząd, na etapie rozpatrywania ofert szkoleniowych, nie dysponował i nie weryfikował danych w zakresie kwalifikacji i doświadczenia kadry dydaktycznej instytucji szkoleniowych, wbrew § 74 ust. 1 pkt 4 wyżej powołanego rozporządzenia. W przypadku pozostałych 2 szkoleń Urząd dokonując wyboru instytucji szkoleniowej, uwzględniał informacje w powyższym zakresie.

Urząd nie wymagał, aby instytucje szkoleniowe podejmowały działania wspomagające zatrudnienie uczestników szkoleń.

[Dowód: akta kontroli str. 76-79, 97]

b) Spośród 7 szkoleń objętych kontrolą w 1 przypadku (szkolenie pn. Szwaczka) wykonawcę wyłoniono w wyniku przeprowadzenia przetargu nieograniczonego na podstawie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych²⁵. Przedmiotowe postępowanie przetargowe zostało objęte kontrolą przez Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze, w wyniku której nie stwierdzono istotnych uchybień.

W pozostałych 6 przypadkach, szacunkowa wartość przedmiotu zamówienia nie przekraczała równowartości 14.000 euro, w związku z czym wyboru wykonawcy szkolenia dokonano w oparciu o przepisy *Regulaminu w sprawie zasad udzielania zamówień o wartości szacunkowej nieprzekraczającej kwoty 14.000 euro netto*²⁶.

[Dowód: akta kontroli str. 83-94]

c) W każdym przypadku objętym kontrolą Urząd zawarł umowy z podmiotami realizującymi szkolenia. W umowach zostały zawarte regulacje gwarantujące prawidłowy przebieg szkoleń i nadzór nad ich realizacją.

[Dowód: akta kontroli str. 76-79]

d) Organizatorzy szkoleń nie składali deklaracji o przewidywanym zatrudnieniu osób po ukończeniu szkolenia.

²³ Szkolenia pn. Opiekun osób starszych, Operator wózka widłowego, Spawacz metodą TIG oraz Pracownik obsługi hotelowej.

²⁴ Dz. U. Nr 177, poz. 1193 ze zm.

²⁵ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.).

²⁶ Regulamin został wprowadzony zarządzeniem Nr 8/2010 Dyrektora PUP w Międzyrzeczu z 1.09.2010 r.

Jak wynika z wyjaśnień złożonych przez Dyrektora Urzędu, jednostki szkoleniowe, z którymi zawarto umowy nie występowały z wnioskiem (...) o przyznanie jednorazowej kwoty za znalezienie pracy szkolonemu bezrobotnemu.

[Dowód: akta kontroli str. 76-79, 222-224]

e) Wszystkie szkolenia objęte badaniami odbyły się według przyjętego programu, tematyki i liczby godzin. W treści umów zawartych z instytucjami szkoleniowymi nie wskazywano personalnie osób, które miały prowadzić zajęcia w ramach określonego szkolenia. W przypadku 3 szkoleń wykładowcy prowadzący zajęcia legitymowali się odpowiednim przygotowaniem zawodowym. W przypadku 4 pozostałych szkoleń weryfikacja kadry dydaktycznej była niemożliwa ze względu na brak dokumentów w przedmiotowym zakresie.

[Dowód: akta kontroli str. 76-79]

f) W Urzędzie oceniano wyniki szkoleń w formie anonimowych ankiet wypełnianych przez bezrobotnych uczestniczących w szkoleniu po jego zakończeniu, które następnie były analizowane przez specjalistę ds. rozwoju zawodowego i kierownika właściwego referatu.

W umowach dotyczących organizacji szkoleń nie określano mierników osiągnięcia celu, np. liczby zatrudnionych po zakończeniu szkolenia.

Efektywność zorganizowanych szkoleń była badana przez Urząd poprzez coroczne sporządzenie *Analizy skuteczności i efektywności organizacji szkoleń*, zgodnie z obowiązkiem i w zakresie wynikającym z § 83 cyt. wyżej rozporządzenia MPiPS.

[Dowód: akta kontroli str. 72-79]

g) W celu usprawnienia dalszych działań, Urząd analizował skuteczność szkoleń poprzez sporządzanie ww. analiz. Przebieg szkoleń był analizowany także na podstawie ankiet sporządzonych przez uczestników szkolenia.

W przypadku każdego z 30 bezrobotnych objętych kontrolą, koszty szkoleń mieściły się w granicach ustawowego limitu wydatków. Wyniki analiz kosztów zorganizowanych szkoleń przedstawiane były w rocznej *Analizie skuteczności i efektywności zorganizowanych szkoleń*.

h) W każdym przypadku objętym kontrolą rozliczenia zadania sporządzono w ustalonych w umowie terminach i w formie wymaganej przez zlecającego usługę.

[Dowód: akta kontroli str. 72-79]

2.2.2. Osoby objęte szkoleniami

a) W zakresie kwalifikowania bezrobotnych na szkolenia w Urzędzie nie obowiązywały wewnętrzne uregulowania. Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez Dyrektora Urzędu, podstawowym kryterium kwalifikowania na szkolenia było wyrażenie chęci uczestnictwa w danym programie przez bezrobotnego. *W przypadku kierowania na szkolenie osoby kwalifikowane są m. in. po rozmowie z doradcą zawodowym, który określa jego umiejętności i potrzeby zawodowe. Osoby zainteresowane podwyższeniem swoich kwalifikacji mają dostęp do informacji dotyczącej organizacji szkoleń i mogą zgłosić swoje uczestnictwo w tym programie.*

[Dowód: akta kontroli str. 182, 184]

b) We wszystkich badanych przypadkach zgłoszenia zamiaru odbycia szkolenia przyjmowane były jednocześnie z naborem.

[Dowód: akta kontroli str. 80-82]

c) Spośród 30 osób objętych kontrolą, w żadnym przypadku bezrobotny nie odmówił propozycji uczestnictwa w szkoleniu. Szkolenia ukończyło 29 osób, uzyskując stosowne zaświadczenie. Spośród 30 uczestników szkoleń, w przypadku 29 osób frekwencja na szkoleniach wyniosła 100,0%. Jedna osoba bezrobotna przerwała szkolenie z własnej winy,

w następstwie czego Urząd wydał decyzję zobowiązując uczestnika szkolenia do zwrotu kwoty 587 zł. W następstwie stwierdzenia braku majątku, z którego istniałaby możliwość przeprowadzenia egzekucji, przedmiotową należność umorzono.

[Dowód: akta kontroli str. 76-82]

d) Spośród 30 bezrobotnych objętych kontrolą, po ukończeniu szkolenia 16 z nich znalazło zatrudnienie (53,3%), w tym w 10 przypadkach (62,5%) zatrudnienie miało związek z tematyką szkolenia.

Spośród 16 osób, które znalazły zatrudnienie:

- 1 osoba zawarła umowę na czas określony nie krótszy niż 6 m-cy (6,3%),
- 7 osób zawarło umowy na czas określony nie dłuższy niż 3 m-ce, (43,7%),
- 2 osoby zawarły umowy cywilnoprawne (12,5%),
- 6 osób podjęło działalność gospodarczą po otrzymaniu jednorazowych środków z PUP (37,5%).

Spośród 16 osób, które znalazły zatrudnienie po odbytych szkoleniach:

- 11 osób (68,8%) znalazło zatrudnienie w okresie pierwszych 3 miesięcy po jego zakończeniu (6 osób podjęło działalność gospodarczą po uzyskaniu jednorazowych środków, natomiast 5 osób znalazło zatrudnienie na podstawie umowy o pracę na czas określony).
- 4 osoby (25,0%) ponownie zostały zarejestrowane w Urzędzie – według stanu na 19.06.2013 r.

Spośród 30 badanych bezrobotnych 8 (26,7%) w dalszym ciągu korzystało ze środków przeznaczonych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

[Dowód: akta kontroli str. 80-82]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Urzędzie nie ustalono kryteriów wyboru instytucji szkoleniowych do przeprowadzenia szkolenia w taki sposób, aby zapewnić najwyższą jakość szkolenia przy najbardziej konkurencyjnej cenie, co stanowiło naruszenie przepisu § 74 ust. 2 rozporządzenia MPiPS w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy²⁷.

Jak wynikało z wyjaśnień zastępcy Dyrektora Urzędu Krystyny Januszewskiej, przyczyną nieustalenia stosownych kryteriów było przeoczenie obowiązku wynikającego z przytoczonego wyżej przepisu rozporządzenia. Jednocześnie zastępca Dyrektora zobowiązała się do ustalenia takich kryteriów w oparciu o przepisy przedmiotowego rozporządzenia i stosowania ich przy zlecaniu kolejnych szkoleń.

[Dowód: akta kontroli str. 97, 117-123]

2. Zgodnie § 73 ust. 2 pkt 1 cyt. wyżej rozporządzenia MPiPS w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy, plan szkoleń obejmuje szkolenia grupowe. Dwa szkolenia objęte badaniem zorganizowane przez Urząd w 2011 r. (*Przedsiębiorczość oraz Obsługa komputera i przeglądarek internetowych*), nie zostały ujęte w planie szkoleń na ten rok.

[Dowód: akta kontroli str. 76-79]

Z wyjaśnień złożonych przez Beatę Gołębiowską kierownika Referatu Usług Rynku Pracy wynikało, że w planie na 2011 r. zostały ujęte tylko szkolenia finansowane ze środków Funduszu Pracy. Natomiast 2 przedmiotowe szkolenia grupowe, adresowane do konkretnych grup bezrobotnych, zorganizowane zostały w ramach projektu

²⁷ Zgodnie z § 5 pkt 1 Regulaminu organizacyjnego PUP w Międzyrzeczu, stanowiącym załącznik do uchwały Nr 100.2012 Zarządu Powiatu w Międzyrzeczu, do zakresu działania Urzędu należy wykonywanie zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia.

współfinansowanego ze środków ETS. Informacje o ww. szkoleniach zostały upowszechnione, w związku z czym każdy zainteresowany uczestnictwem miał możliwość złożenia wniosku o skierowanie na dane szkolenie. Od 2012 r. w plany szkoleń organizowanych przez PUP obejmują zarówno szkolenia finansowane z Funduszu Pracy, jak i z EFS.

[Dowód: akta kontroli str. 95-96]

3. W przypadku 5 spośród 7 szkoleń, na etapie rozpatrywania ofert, Urząd nie dysponował i nie weryfikował, danych w zakresie kwalifikacji i doświadczenia kadry dydaktycznej poszczególnych instytucji szkoleniowych, do czego zobowiązywał przepis § 74 ust. 1 pkt 4 cyt. wyżej rozporządzenia MPiPS w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 76-79]

Z wyjaśnień złożonych przez kierownika Referatu Usług Rynku Pracy wynikało, że w przypadku 5 kontrolowanych szkoleń Urząd dokonał wyboru jednostki szkoleniowej w drodze rozpoznania cenowego, zwracając się do jednostek, z którymi współpracuje od wielu lat i orientuje się jaką kadrą dydaktyczną dysponują. Ponadto praca i przygotowanie wykładów weryfikowane było m.in. podczas wizytacji przeprowadzanych przez pracowników PUP. Kierownik referatu zobowiązała się do żądania dokumentów potwierdzających kwalifikacje i doświadczenie kadry dydaktycznej odpowiadającej zakresowi szkoleń przy zlecaniu kolejnych szkoleń.

[Dowód: akta kontroli str. 95-96]

2.3. Przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej

W Urzędzie obowiązywały uregulowania w zakresie przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz form zabezpieczenia zwrotu otrzymanych środków na tę działalność²⁸. Kryteria ocen i wyboru wniosków ujęte w regulaminach były jednolite i obiektywne.

Wobec osób powyżej 50. roku życia nie przewidziano stosowania preferencji w zakresie przedmiotowej formy aktywizacji bezrobotnych.

[Dowód: akta kontroli str. 48-62]

W wyniku badania 29 przypadków przyznania w latach 2010-2011 jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej przez osoby powyżej 50. roku życia stwierdzono, że:

- przyznanie środków było zgodne z przyjętymi w Urzędzie uregulowaniami wewnętrznymi. Wnioski o przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej były rozpatrywane przez Urząd sukcesywnie do momentu wyczerpania środków finansowych z przyznanego limitu, zaś w przypadku oczekiwania na przyznanie dodatkowych środków z rezerwy ministra, informowano bezrobotnych, którzy spełniali warunki programu o przedłużeniu okresu rozpatrywania złożonych wniosków;
- w każdym przypadku do wniosku o przyznanie środków załączano kalkulację kosztów niezbędnych do podjęcia działalności gospodarczej, charakterystykę ekonomiczno-finansową przedsięwzięcia oraz specyfikację i harmonogram zakupów; po złożeniu wniosku, każdy z bezrobotnych wywiązał się z obowiązku wizyty u doradcy zawodowego, a 12 spośród 29 badanych bezrobotnych (41,4%) zostało objętych szkoleniem z zakresu przedsiębiorczości; w badanych przypadkach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie braku przygotowania osób bezrobotnych do prowadzenia określonej działalności gospodarczej;

²⁸ W okresie od 1.07.2009 r. do 17.04.2011 r. obowiązywało zarządzenie Nr 6/2009 Dyrektora PUP w Międzyrzeczu z dnia 12.06.2009 r., które zostało zastąpione zarządzeniem Nr 4/2011 z dnia 15.04.2011 r.

- w każdym przypadku bezrobotni otrzymali środki finansowe na podstawie umowy zawartej ze starostą;
- w złożonych wnioskach bezrobotni deklarowali planowaną wysokość rocznych przychodów i zysków z prowadzonej działalności. Zgodnie z zawartymi umowami, warunkiem rozliczenia przyznanych dotacji było jedynie rozliczenie środków przekazanych przez Urząd. PUP nie wymagał i nie weryfikował czy beneficjenci wywiązali się z deklaracji złożonych we wniosku, tj. czy przekazali środki własne tzw. wkład własny, a także w jakim zakresie osiągnęli deklarowane przychody i zyski;
- w każdym przypadku bezrobotni wywiązali się z obowiązku prowadzenia działalności gospodarczej przez co najmniej 12 miesięcy; formę zabezpieczenia prawidłowego wykorzystania przyznanych środków, we wszystkich badanych przypadkach, stanowiło poręczenie złożone przez 2 osoby fizyczne;
- we wszystkich przypadkach bezrobotni podejmowali i faktycznie prowadzili działalność gospodarczą, a wydatki poniesione na rozpoczęcie tej działalności były adekwatne do celów; rozliczeń poniesionych wydatków dokonywano z Urzędem na podstawie faktur VAT, rachunków oraz umów sprzedaży; otrzymane środki wydatkowano w terminie wynikającym z przepisów prawa;
- według stanu na 29.05.2013 r. w 19 spośród 29 przypadków (65,5%) działalność gospodarczą podjęta przez osoby objęte przedmiotową formą aktywizacji zawodowej była nadal prowadzona.

[Dowód: akta kontroli str. 98-104, 106-110, 115-116]

Ponadto w wyniku przeprowadzonej analizy ustalono, że w złożonych wnioskach bezrobotni 50+ podejmujący działalność gospodarczą zadeklarowali, iż w ciągu pierwszego roku miała ona wygenerować przychody rzędu 1.300,0 tys. zł²⁹. Jak wynika z ustaleń kontroli w pierwszym roku przychody wyniosły 775,3 tys. zł, tj. były mniejsze od deklarowanych o 524,7 tys. zł. Spośród 29 przypadków³⁰ objętych badaniem w 2 przypadkach w pierwszym roku działalności osiągnięto przychody na poziomie deklarowanym we wniosku, w 3 przypadkach faktycznie osiągnięte przychody były wyższe od deklarowanych, natomiast w pozostałych 24 przypadkach prowadzący działalność osiągnęli przychody niższe od deklarowanych.

W skrajnych przypadkach były to następujące wartości:

- zakładany roczny przychód 80.000 zł – faktycznie osiągnięty przychód 5.016 zł, (tj. 6,3%), natomiast w następnym roku osiągnął przychód w wysokości 13.920,54 zł,
- zakładany roczny przychód 13.500 zł – faktycznie osiągnięty przychód 1.881 zł, (tj. 13,9%),
- zakładany roczny przychód 11.200 zł – faktycznie osiągnięty przychód 132 zł (tj. 1,2%).

[Dowód: akta kontroli str. 105-110]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

We wszystkich zbadanych umowach dotyczących przyznania środków na podjęcie działalności gospodarczej zamieszczono zapis niezgodny z obowiązującym przepisami w

²⁹ Podane wielkości przychodów ogółem zadeklarowane we wnioskach wynikają z iloczynu prognozowanych miesięcznych przychodów z działalności gospodarczej oraz ilości miesięcy przez, którą prowadzona była działalność w roku jej rozpoczęcia.

³⁰ 12 osób prowadzących działalność wybrało opodatkowanie na zasadach ogólnych; pozostałe 17 osób wybrało opodatkowanie zryczałtowanym podatkiem dochodowym.

zakresie terminu wydatkowania środków³¹, tj. od uzyskania wpisu w ewidencji działalności gospodarczej, a nie od faktycznego rozpoczęcia działalności gospodarczej. Podkreślić należy jednak, że przyznane bezrobotnym środki, pomimo nierzetelnie sporządzonej umowy w tym zakresie, były wydatkowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Z wyjaśnień złożonych przez Dyrektora Urzędu wynika, że do przedmiotowych umów wkradł się zapis niezgodny z rozporządzeniem MPiPS, prawdopodobnie w wyniku zaniedbania. Mimo tego zapisu, rozliczenia odbywały się zgodnie z obowiązującym prawem.

[Dowód: akta kontroli str. 98-104, 111-114]

2.4. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie obowiązywały pisemne uregulowania w zakresie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz form zabezpieczenia zwrotu otrzymanych środków³². Kryteria oceny i wyboru wniosków ujęte w regulaminach były jednolite i obiektywne.

[Dowód: akta kontroli str. 237-242]

Liczba osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia objętych aktywizacją zawodową w formie refundacji wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w latach 2011-2012 wynosiła, odpowiednio, 2 i 5 osób. Na realizację tej formy aktywizacji zawodowej wydatковано środki finansowe w łącznej kwocie 136 tys. zł. W 2010 roku taka forma aktywizacji nie została zastosowana w stosunku do żadnej osoby z tej kategorii wiekowej.

[Dowód: akta kontroli str. 14-15]

2.5. Prace interwencyjne i roboty publiczne

W Urzędzie nie wprowadzono pisemnych procedur w zakresie prac interwencyjnych i robót publicznych.

[Dowód: akta kontroli str. 209, 215]

Dyrektor PUP wyjaśniła, że osoby bezrobotne były kwalifikowane na prace interwencyjne i roboty publiczne zgodnie z obowiązującymi przepisami. Nie stosowano dodatkowych preferencji dla osób powyżej 50 roku życia, za wyjątkiem realizacji programów skierowanych tylko do bezrobotnych z tej grupy wiekowej. W przypadku prac interwencyjnych pracodawca zgłasza chęć zatrudnienia osoby bezrobotnej, jest to zwykła oferta pracy realizowana przez pośredników, a o zatrudnieniu w tym przypadku decyduje pracodawca. Organizatorami robót publicznych są najczęściej gminy, które wraz z pośrednikami pracy wyłaniają uczestników tych robót, w zależności od rodzaju prac przez nich wykonywanych.

[Dowód: akta kontroli str. 182, 184]

Spśród 5 umów w sprawie organizacji robót publicznych objętych badaniem 3 były realizowane w ramach programu *Aktywnie na rynku pracy* skierowanego do osób powyżej 50 roku życia.

Beata Gołębiewska wyjaśniła, że kierując osoby bezrobotne powyżej 50. roku życia do prac interwencyjnych i robót publicznych nie uwzględniano wieku osób bezrobotnych natomiast

³¹ § 8 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17.04.2009 r. w sprawie dokonywania refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej (utraciło moc z dniem 31.07.2011 r.). § 8 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25.07.2011 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej (obowiązywało od 31.07.2011 r. do 29.04.2012 r.).

³² W opisywanym zakresie w Urzędzie obowiązywały regulaminy wprowadzone następującymi zarządzeniami dyrektora PUP w Międzyrzeczu: Nr 8/2009 z dnia 22.06.2009 r. (w okresie od 1.07.2009 r. do 31.12.2010 r.); Nr 11/2010 z dnia 9.12.2010 r. (w okresie od 1.01.2011 r. do 17.04.2011 r.) oraz Nr 5/2011 z dnia 15.04.2011 r. (od 18.04.2011 r.).

pod uwagę były brane rodzaje uprzednio wykonywanej pracy, aby wykorzystać doświadczenie tych osób.

[Dowód: akta kontroli str. 172, 200-209]

W latach 2010-2012 prace interwencyjne wykonywało 12 osób bezrobotnych 50+, na podstawie umów zawartych z 6 pracodawcami, a roboty publiczne wykonywało 248 osób bezrobotnych 50+ na podstawie umów zawartych z 7 pracodawcami. Na realizację tych form aktywizacji zawodowej wydatkowano środki w łącznej kwocie prace interwencyjne - 58 tys. zł, roboty publiczne - 1.535,5 tys. zł.

[Dowód: akta kontroli str. 14-15, 200-217]

W toku kontroli badaniem objęto wszystkich bezrobotnych 50+ skierowanych do prac interwencyjnych oraz 5 umów zawartych z pracodawcami w ramach których skierowano do robót publicznych 62 bezrobotnych 50+³³.

[Dowód: akta kontroli str. 200-215]

W wyniku badań ustalono m.in., że:

➤ organizatorzy robót publicznych nie składali deklaracji o przewidywanym zatrudnieniu skierowanych osób po zakończeniu robót. Pięciu organizatorów prac interwencyjnych zadeklarowało we wnioskach przewidywane zatrudnienie po okresie trwania tych prac, w 3 przypadkach (organizatorem byli przedsiębiorcy) deklaracja taka została zawarta w umowie, natomiast w 2 przypadkach, gdzie organizatorem był Dom Pomocy Społecznej i Urząd Miejski deklaracja taka została złożona we wniosku, natomiast nie została ujęta w umowie.

Urząd Miejski nie wywiązał się z deklaracji zatrudnienia złożonej we wniosku, a Dom Pomocy Społecznej deklarował zatrudnienie na czas nieokreślony po okresie trwania prac interwencyjnych, natomiast faktycznie zatrudnił osobę po okresie trwania tych prac na okres 2 miesięcy.

[Dowód: akta kontroli str. 200-215]

Dyrektor PUP wyjaśniła, że były to jednostki budżetowe, które w związku z recesją, która pojawiła się w końcu 2010 r., nie tylko nie mogły zatrudnić osób po zakończeniu prac interwencyjnych, ale ze względu na brak środków musiały zredukować etaty.

[Dowód: akta kontroli str. 192-194]

W przypadku deklaracji ujętych w umowie 2 pracodawców wywiązało się z przyjętych na siebie zobowiązań. Natomiast jeden pracodawca rozwiązał umowę o pracę ze skierowaną osobą bezrobotną z uwagi na zły stan zdrowia tej osoby. Pracodawca wskazał, że zarówno samodzielnie poszukiwał osoby w celu uzupełnienia stanowiska pracy, jak również zgłosił zapotrzebowanie do Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu. Powyższe działania nie przyniosły oczekiwanych rezultatów, a stanowisko zostało uzupełnione przez kierowcę-emeryta. Na wezwanie Urzędu pracodawca potwierdził swoje zainteresowanie i gotowość do zatrudnienia osoby bezrobotnej na stanowisko pracy. Powiatowy Urząd Pracy w Międzyrzeczu nie skierował nowej osoby bezrobotnej w miejsce pracownika interwencyjnego, z którym rozwiązano umowę o pracę, z uwagi na brak osób bezrobotnych spełniających wymagania pracodawcy.

[Dowód: akta kontroli str. 200-215]

➤ zawarcie przez Dyrektora PUP 10 z 13 umów (76,9%) z organizatorem robót publicznych lub prac interwencyjnych było prawidłowe,

³³ Wartość zrefundowanych wynagrodzeń i składek ZUS dla osób skierowanych na roboty publiczne wynosiła ogółem 632,1 tys. zł (41,2% ogólnej kwoty wydatków poniesionych na tę formę aktywizacji).

➤ kwoty refundacji przyznanej 11 spośród 12 organizatorów robót publicznych i prac interwencyjnych nie przekroczyły ustawowych limitów,

➤ spośród 12 objętych badaniem osób 3 (25%) wcześniej wykonywały już prace interwencyjne, ale u innych pracodawców, pozostałych 8 osób nie było wcześniej kierowanych do prac interwencyjnych,

➤ spośród 62 osób objętych badaniem ponownie do robót publicznych u tego samego organizatora lub pracodawcy skierowanych zostało 45 osób (72,6%),

➤ po zakończeniu prac interwencyjnych zatrudnienie znalazło 8 osób (66,7%), w tym 6 u organizatora i 2 w innych podmiotach:

- 3 osoby zatrudniono na podstawie umowy o pracę na czas określony do 3 miesięcy,

- 1 osoba została zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas określony od 6 do 12 miesięcy,

- 3 osoby zatrudniono na podstawie umowy o pracę na czas określony powyżej 12 miesięcy,

- 1 osoba wykonywała pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej.

Spośród 8 zatrudnionych osób 2 nie znalazły zatrudnienia w ciągu pierwszych 3 miesięcy.

Ponownie zarejestrowała się 1 z 8 zatrudnionych osób, a ze środków na aktywne formy³⁴ korzystały 3 osoby.

➤ spośród objętych badaniem 62 osób, wykonujących roboty publiczne zatrudnienie znalazło 15 osób (24,2 %), w tym u organizatora robót publicznych (lub pracodawcy) 6 osób a 1 osoba podjęła działalność gospodarczą, w tym:

- 6 osób zatrudniono na umowę o pracę na czas określony do 3 miesięcy,

- 5 osób zatrudniono na umowę o pracę na czas określony od 3 do 6 miesięcy,

- 2 osoby zatrudniono na umowę o pracę na czas określony od 6 do 12 miesięcy,

- 1 osobę zatrudniono na podstawie umowy cywilnoprawnej.

Zatrudnienie w ciągu 3 pierwszych miesięcy od zakończenia robót publicznych znalazły 4 z 15 (26,7%) zatrudnionych osób. Ponownie zarejestrowało się 11 z 15 (73,3%) zatrudnionych, a ze środków na aktywne formy korzystało 39 z 62 (62,9%) badanych osób,

[Dowód: akta kontroli str. 200-215]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W 7 wnioskach organizatorów prac interwencyjnych i 3 wnioskach organizatorów robót publicznych brakowało elementów wymaganych przepisem § 5 ust. 3 pkt 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 stycznia 2009 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne³⁵. Organizator robót publicznych, który nie był jednocześnie pracodawcą skierowanych osób bezrobotnych, nie wskazał w 2 wnioskach pracodawcy oraz adresu jego siedziby i miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, czego wymagał przepis § 5 ust. 3 pkt 8 ww. rozporządzenia.

[Dowód: akta kontroli str. 200-215]

Paweł Sawiński - specjalista ds. aktywizacji³⁶, wyjaśnił, że przeoczył fakt braku we wnioskach elementów wymaganych przepisami rozporządzenia w sprawie prac interwencyjnych i robót publicznych. Ponadto wskazał, że organizator robót publicznych nie

³⁴ W formie robót publicznych.

³⁵ Dz. U. Nr 5, poz. 25.

³⁶ Do zadań specjalisty ds. aktywizacji należało m.in. przyjmowanie wniosków o organizację prac interwencyjnych i robót publicznych.

będący jednocześnie pracodawcą ustnie przekazał mu informacje o tym przez kogo zostaną zatrudnione skierowane osoby bezrobotne.

[Dowód: akta kontroli str. 218-221]

2. W badanych umowach dotyczących prac interwencyjnych i robót publicznych nie zamieszczano zapisów dotyczących miejsca ich wykonywania (§ 6 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia) oraz zobowiązania do zwrotu otrzymanej refundacji kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne w sytuacjach, o których mowa w § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia.

[Dowód: akta kontroli str. 200-215]

Dyrektor PUP, która zawarła ww. umowy wyjaśniła, że w umowach zawarto zapis, iż w sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie wymienione przepisy, m.in. przywołane jest rozporządzenia w sprawie prac interwencyjnych i robót publicznych. Prace interwencyjne są najczęściej wykonywane w siedzibie wnioskodawcy, a roboty publiczne na terenie gminy. Z powodu przeoczenia dane te nie zostały zawarte w umowach. Jednocześnie Dyrektor PUP zadeklarowała, że w najbliższym możliwym czasie umowy te będą poddane weryfikacji przy współudziale radcy prawnego.

[Dowód: akta kontroli str. 192-194, 222, 224]

3. W 3 przypadkach umowę zawarto nie z faktycznym pracodawcą (Warsztaty Szkolne Centrum Kształcenia Praktycznego w Skwierzynie, Zakład Usług Komunalnych w Pszczewie), a z organizatorem robót publicznych, który nie był jednocześnie pracodawcą skierowanych osób bezrobotnych, co było niezgodne z przepisem § 6 ust. 1 wyżej powołanego rozporządzenia.

[Dowód: akta kontroli str. 200-209]

Hanna Bułach Dyrektor PUP, która zawarła ww. umowy wyjaśniła, że bezpieczniej jest zawrzeć umowę z Gminą, która zgodnie z rozporządzeniem w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych wskaże pracodawcę we wniosku. Urząd Miejski w Skwierzynie nie wskazał we wnioskach pracodawcy, a pracownik merytoryczny tego błędu nie zauważył.

[Dowód: akta kontroli str. 226-228]

4. W przypadku jednej osoby zatrudnionej w ramach prac interwencyjnych przyznano na podstawie umowy refundację w kwocie 750 zł miesięcznie i składki ZUS od tej kwoty, natomiast stosownie do przepisu 59 ust. 4 pkt 2 ustawy w związku z art. 59 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia refundacja ta nie powinna przekraczać 50% minimalnego wynagrodzenia i składki na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia. W związku z powyższym za okres od sierpnia do grudnia 2011 r. refundacja winna wynosić 693 zł³⁷ miesięcznie i składki na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia. W związku z powyższym pracodawca otrzymał za ten okres refundację w łącznej kwocie wyższej niż wynikająca z przepisów o 330,40 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 210, 229]

Hanna Bułach, która zawarła ww. umowę wyjaśniła, że do umowy zawartej z pracodawcą wkradł się błąd. Pani Dyrektor wskazała, że nie zauważyła iż pracodawcy zatrudniający osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia na 24 miesiące otrzymują refundację niższą niż pozostali.

[Dowód: akta kontroli str. 222, 224-225]

³⁷ Do 31.12.2011 r. minimalne wynagrodzenie wynosiło 1.386 zł.

Organizator prac interwencyjnych zwrócił nienależnie otrzymaną refundację w kwocie 330,40 zł w dniu 25 czerwca 2013 r.

[Dowód: akta kontroli str. 230]

2.6. Sporządzanie indywidualnych planów działania (IPD)

Podjęcie działań aktywizacyjnych w stosunku do osób objętych badaniami wynikało z indywidualnych planów działania (IPD) w następującym zakresie:

- w 9 spośród 29 zbadanych przypadków (31%) przyznania środków na podjęcie działalności gospodarczej i plany te sporządzono terminowo, a dla 13 osób nie było obowiązku sporządzenia IPD,
- w 26 z 30 (86,7%) zbadanych przypadków skierowania osób bezrobotnych na szkolenia,
- 12 z 30 (40%) zbadanych przypadków skierowania osób bezrobotnych na staż, w 1 z 30 przypadków (3,3%) odbycie stażu nie wynikało z IPD, w 7 z 30 przypadków (23,3%) nie było obowiązku sporządzenia IPD w momencie skierowania na staż, dla 4 spośród tych osób nie wystąpiła konieczność opracowania IPD po odbyciu stażu. W 5 z 30 przypadków (16,7%) IPD opracowano z zachowaniem terminów określonych w wyżej powołanym przepisie.

[Dowód: akta kontroli str. 80-82, 98-100, 161-169]

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 34a ust. 3 i 34a ust. 3-5 ustawy o promocji zatrudnienia IPD nie posiadało 10 osób skierowanych na staż, 7 osób, którym przyznano jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej i 4 osoby skierowane na szkolenie. Dla 14 z 30 osób skierowanych na staż IPD opracowano z przekroczeniem terminu określonego w wyżej powołanych przepisach, a dla 3 osób, dla których nie było obowiązku opracowania IPD w momencie skierowania planu tego nie opracowano również po odbyciu stażu mimo tego, że osoby te nadal figurowały w ewidencji PUP.

[Dowód: akta kontroli str. 80-82, 98-100, 161-169]

Z wyjaśnień Beaty Gołębiewskiej³⁸ kierownika Referatu Usług Rynku Pracy wynikało, że przyczyną opóźnień lub braków IPD była:

- stosunkowo niewielka liczba pracowników zajmujących się tym zagadnieniem, w poprzednich latach, w porównaniu z liczbą bezrobotnych kwalifikujących się do objęcia tymi planami. Obecnie większa liczba pracowników została włączona w opracowywanie IPD.
- wątpliwości co do sposobu sporządzania IPD, bezpośrednio po wprowadzeniu tego obowiązku.

[Dowód: akta kontroli str. 170-172]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁹, wnosi o:

1. Terminowe podejmowanie działań określonych w art. 50 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia oraz sporządzanie indywidualnych planów działania.
2. Rzetelną weryfikację wniosków o organizację robót publicznych i prac interwencyjnych.

³⁸ Do 31.12.2012 r. Kierownik Centrum Aktywizacji Zawodowej., do zadań którego należało m.in. wykonywanie działań związanych z indywidualnymi planami działania.

³⁹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82 ze zm.

3. Respektowanie wymogów rozporządzenia w sprawie prac interwencyjnych i robót publicznych w zakresie kompletności zapisów umów zawieranych z faktycznymi pracodawcami osób bezrobotnych.
4. Ustalenie przez Urząd kryteriów wyboru instytucji szkoleniowych.
5. Uwzględnianie kwalifikacji i doświadczenia kadry dydaktycznej przy wyborze instytucji szkoleniowych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Zielonej Górze.

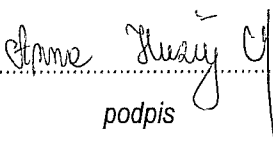
*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania
wniosków*

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 8 lipca 2013 r.

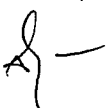
Kontrolerzy:
Anna Huziej
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Dyrektor
Delegatury NIK w Zielonej Górze
Włodzimierz Stobrawa

.....
podpis

Andrzej Misa
specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

Międzyrzecz, dnia 25 lipca 2013 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze**

Wasz znak: LZG-4101-03-03/2013
P/13/111

Nasz znak: OA-0701-2/KJ/2013

Realizując wynikający z art. 62 ustawy o NIK obowiązek, Powiatowy Urząd Pracy w Międzyrzeczu informuje, że wnioski pokontrolne wynikające z wystąpienia pokontrolnego Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Zielonej Górze przyjmują do wiadomości i stosowania. W szczególności:

1. Terminowo podejmować będziemy działania określone w art. 50 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia oraz sporządzane będą indywidualne plany działania.
2. Rzetelnie prowadzona będzie weryfikacja wniosków o organizację robót publicznych i prac interwencyjnych.
3. Respektować będziemy wymogi rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych dotyczące umów zawieranych z pracodawcami osób bezrobotnych.
4. W porozumieniu z radcą prawnym opracowano nowe zasady wyboru instytucji szkoleniowych do przeprowadzania szkoleń bezrobotnych i innych uprawnionych osób z uwzględnieniem kryterium kwalifikacji i doświadczenia zawodowego kadry dydaktycznej. Dokument w tej sprawie przesyłamy w załączeniu do niniejszego pisma.

DYREKTOR
Powiatowego Urzędu Pracy
w Międzyrzeczu
Burda
mgr Hanna Burda

ZASADY WYBORU INSTYTUCJI SZKOLENIOWYCH
DO PRZEPROWADZENIA SZKOLEŃ
BEZROBOTNYCH I INNYCH UPRAWNIONYCH OSÓB
W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W MIEDZYZRZECZU

Niniejsze zasady opracowano w oparciu o:

1. Ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy* (tekst jednolity z dnia 26 marca 2013 Dz. U. z 2013 r., poz. 674 z późn. zm.),
2. Ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759 z późn. zm.),
3. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010 r. w sprawie *standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy* (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r., Nr 177, poz. 1193 z późn. zm.).

§1

1. Urząd Pracy w Miedzyrzeczu w celu przeprowadzenia rozeznania rynku usług szkoleniowych przesyła za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub pocztą tradycyjną *Zaproszenie do złożenia oferty szkoleniowej*.
2. Instytucje szkoleniowe w odpowiedzi na zaproszenie składają ofertę szkoleniową (*załącznik nr 1*) wraz z dokumentami określonymi w *Zaproszeniu do złożenia oferty szkoleniowej*.
3. Ocenie podlegają tylko oferty kompletne.
4. Wyboru instytucji szkoleniowej dokonuje się spośród wszystkich ofert szkoleniowych, które wpłynęły w terminie określonym w *Zaproszeniu do złożenia oferty szkoleniowej*.

§2

1. W przypadku szkoleń indywidualnych osoba uprawniona dołącza do wniosku o skierowanie na szkolenie informacje o wybranym przez siebie szkoleniu uwzględniając w szczególności nazwę i termin szkolenia oraz nazwę i adres wskazanej jednostki szkoleniowej.
2. Z uwagi na specyfikację szkoleń indywidualnych wybór instytucji szkoleniowej do realizacji szkolenia wskazanego przez osobę uprawnioną nastąpi w oparciu o następujące kryteria:

- dostosowanie zakresu szkolenia odpowiednio do identyfikowanego na rynku pracy zapotrzebowania na kwalifikacje;
- jakość oferowanego programu szkolenia oraz w razie możliwości wykorzystanie standardów kwalifikacji zawodowych i modułowych programów szkoleń zawodowych, dostępnych w bazach danych prowadzonych przez ministra;
- rodzaj kwalifikacji i poziom doświadczenia zawodowego kadry dydaktycznej związanych z danym szkoleniem;
- dostosowanie pomieszczenia dydaktycznego i pomieszczeń do potrzeb szkolenia, z uwzględnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków realizacji szkolenia;
- rodzaj dokumentów potwierdzających ukończenie szkolenia i uzyskanie kwalifikacji;
- sposób organizacji zajęć praktycznych określonych w programie szkolenia;
- posiadanie certyfikatu jakości usług, w tym między innymi: skredytacja kuratora oświaty, certyfikat systemu zarządzania jakością kształcenia/szkolenia wydany na podstawie międzynarodowych norm ISO, oraz inne certyfikaty zgodnie tematycznie z zakresem szkolenia;
- cena – koszt szkolenia;

a także kryteria dodatkowe:

- termin i czas realizacji szkolenia;
- dostępność miejsca szkolenia dla osoby wnioskowanej.

§4

1. Wybór instytucji szkoleniowej dokonywany jest zgodnie z zasadami jawności, konkurencyjności, równego traktowania instytucji szkoleniowych ubiegających się o przeprowadzenie szkoleń, bezstronności i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wiedza i doświadczeniem.
2. Wyboru instytucji szkoleniowej dokonuje Dyrektor lub Zastępca Dyrektora Urzędu na podstawie protokołu z oceny ofert szkoleniowych, sporządzonego przez specjalistów ds. rozwoju zawodowego lub kierownika CAZ.
3. Osoby przygotowujące protokół (*załącznik nr 3*) dokonują oceny ofert szkoleniowych na karcie oceny zgodnie ze wzorem (*załącznik nr 2*).

§5

1. Oferty oceniane będą na podstawie informacji zawartych w ofercie szkoleniowej oraz załączonych dokumentach.
2. Za najkorzystniejszą uznana zostanie oferta, która zaproponuje najniższą cenę, jednocześnie spełniając wszystkie wymagania określone §3 pkt. 2.
3. Czas ważności najkorzystniejszej oferty wynosić będzie 3 miesiące od daty jej wybrania.
4. W przypadku dwóch ofert z jednakową ceną Urząd przy dokonaniu wyboru instytucji szkoleniowej będzie brał pod uwagę:
 - ilość godzin szkolenia oraz koszt osobogodziny szkolenia;
 - dotychczasową współpracę z tutejszym Urzędem,
 - opinie uczestników szkoleń organizowanych przez daną instytucję.
5. W przypadku wystąpienia wątpliwości Urząd dopuszcza możliwość negocjacji z instytucją, która zaoferowała najniższą cenę.

§6

W szczególnych sytuacjach Dyrektor PUP ma prawo do zmiany lub odwołania postępowania wyboru instytucji szkoleniowej w każdej chwili bez podania przyczyn unieważnienia.

§7

W sprawach nieuregulowanych w niniejszych Zasadach wyboru instytucji szkoleniowych zastosowanie będą miały przepisy Kodeksu Cywilnego oraz Ustawy.

Brak zastrzeżeń pod względem
formalno-prawnym

Adam Furmanek
Radca Prawny

.....
(numer sprawy)

PROTOKÓŁ **z przeprowadzenia procedury wyboru instytucji szkoleniowej**

W dniu dokonano oceny ofert szkoleniowych złożonych przez instytucje szkoleniowe dotyczące zorganizowania szkolenia o nazwie dla osób bezrobotnych osób.

Dla zamówień poniżej 14 000 euro netto w dniu **25 czerwca 2013 r.** zaproszono do udziału w postępowaniu niżej wymienionych Wykonawców poprzez rozesłanie formularza oferty, który stanowi integralną część niniejszej dokumentacji.

1.
2.
3.
4.

Do dnia oferty złożyły następujące instytucje szkoleniowe:

1.
2.
3.
4.

Na podstawie złożonych ofert przeprowadzono ocenę pod kątem warunków określonych w Karcie Oceny Instytucji Szkoleniowych i wybrano instytucję szkoleniową, która spełniła łącznie wszystkie warunki i zaoferowała najniższą cenę:

Protokół sporządziła:

.....
data i podpis
pracownika sporządzającego protokół

Zatwierdzam/ Nie zatwierdzam*

.....
data i podpis
Dyrektora PUP w Międzyrzeczu

* niepotrzebne skreślić

Brak zastrzeżeń pod względem
formalno-prawnym

Adam Furmanek
Radca Prawny

.....
(numer sprawy)

Załącznik nr 2

KARTA OCENY OFERTY SZKOLENIOWEJ

Nazwa szkolenia:

Nazwa instytucji szkoleniowej:

Czas trwania szkolenia:

Imię i nazwisko osoby dokonującej oceny:

Kryterium oceny	Ocena oferty
Dostosowanie zakresu szkolenia odpowiednio do identyfikowanego na rynku pracy zapotrzebowania na kwalifikacje (zasadność zakresu tematycznego szkolenia z zapotrzebowaniem rynku pracy, potrzebami pracodawców na dane kwalifikacje).	<i>dostosowany/ niedostosowany*</i>
Jakość oferowanego programu szkolenia oraz w razie możliwości wykorzystanie standardów kwalifikacji zawodowych i modułowych programów szkoleń zawodowych, dostępnych w bazach danych prowadzonych przez ministra.	<i>dostosowane/ niedostosowane*</i>
Dostosowanie kwalifikacji i doświadczenia kadry dydaktycznej do zakresu szkolenia (podstawą oceny będzie: wykształcenie, uprawnienia oraz doświadczenie zawodowe zgodne z kierunkiem szkolenia).	<i>dostosowane/ niedostosowane*</i>
Dostosowanie wyposażenia dydaktycznego i pomieszczeń do potrzeb szkolenia, z uwzględnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków realizacji szkolenia (podstawą oceny będzie szczegółowy opis miejsca odbywania szkolenia, wielkość sali, dostęp do pomieszczeń sanitarnych, opis wyposażenia w sprzęt i materiały dydaktyczne potrzebne do przeprowadzenia zajęć, a także wyposażenie w sprzęt i urządzenia potrzebne do przeprowadzenia zajęć praktycznych.	<i>dostosowane/ niedostosowane*</i>
Rodzaj dokumentów potwierdzających ukończenie szkolenia i uzyskanie kwalifikacji (podstawą oceny będą wzory dokumentów potwierdzających ukończenie szkolenia i uzyskanie kwalifikacji)	<i>dostosowane/ niedostosowane*</i>
Sposób organizacji zajęć praktycznych określonych w programie szkolenia (pod uwagę brany będzie sposób organizacji zajęć praktycznych np. liczbę uczestników szkolenia przypadających na 1 stanowisko praktycznej nauki: maszynę, urządzenie, komputer, miejsce w jakim prowadzone są zajęcia praktyczne, czy wiąże się ono z kierunkiem szkolenia itp.	<i>dostosowane/ niedostosowane*</i>

Posiadanie certyfikatu jakości usług, w tym między innymi: akredytacja kuratora oświaty, certyfikat systemu zarządzania jakością kształcenia/szkolenia wydany na podstawie międzynarodowych norm ISO, oraz inne certyfikaty zgodnie tematycznie z zakresem szkolenia (wymagane jest oświadczenie instytucji szkoleniowej o posiadanych certyfikatach)	posiada/ nie posiada*
Cena – koszt szkolenia ogółem (spośród ofert podlegających ocenie wybrana zostanie oferta spełniająca wymienione wyżej kryteria z zaoferowaną najniższą ceną)	

Czy jednostka szkoleniowa posiada aktualny wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowej ?	posiada/ nie posiada*
Czy jednostka szkoleniowa posiada aktualny wpis do ewidencji działalności gospodarczej lub inne wymagane zezwolenia ?	posiada/ nie posiada*
Czy plan nauczania obejmuje przeciętnie nie mniej niż 25 godzin zegarowych w tygodniu, chyba że przepisy odrębne przewidują niższy wymiar szkolenia ?	tak/ nie*

.....
Data, pieczętka i podpis osoby oceniającej

Brak zastrzeżeń pod względem
formalno-prawnym

Adam Fuemanek
Radcą prawnym

* *niepotrzebne skreślić*